

Žalba na odluku NNV-a Fakulteta organizacionih nauka

Poštovana Rektorko Popović,

Poštovani profesori Univerziteta u Beogradu,

Ovim pismom želim da uputim žalbu na odluku Nastavno-naučnog veća (NNV) Fakulteta organizacionih nauka (FON) da usvoji izveštaj Etičke komisije FON-a, a na osnovu izveštaja Stručne komisije FON-a na sednici NNV-a održanoj 8. maja 2019. godine. U pitanju su izveštaji povodom ispitivanja optužbi za plagijat u doktorskoj tezi Siniše Malog pod nazivom „Kreiranje vrednosti kroz proces restrukturiranja i privatizacije – teorijske koncepcije i ostvareni rezultati u Srbiji“.

Izveštaj stručne komisije

Izveštaj koji je sačinila Stručna komisija sadrži više materijalnih grešaka. Prvi deo ove žalbe posvećen je materijalnim greškama izveštaja Stručne komisije.

- Stručna komisija je formirana rešenjem dekana FON-a od 20. februara 2019. godine i dobila je zadatak da ispita originalnost doktorske teze Siniše Malog. Stručna komisija je analizirala tezu upotrebom softvera TurnitIn i nakon eliminacije poređenja izvora koji su nastali nakon teze ustanovila je da je procenat kopiranog teksta oko 14 odsto.
 - U mojoj originalnoj analizi sam jasno naveo da sam koristio dva softverska paketa, iThenticate i TurnitIn. U mojoj analizi pokazao sam da, ukoliko se uporedo koriste ta dva softverska paketa, procenat kopiranog teksta je čak i veći, i iznosi 16 odsto.
- Stručna komisija dalje zaključuje da je potrebno, pošto je Siniša Mali tokom pisanja ove doktorske teze bio pomoćnik ministra za privredu i šef Agencije za privatizaciju (što mu se uzima kao olakšavajuća okolnost!), iz ovih 14 odsto teksta koje su pronašli isključiti oko 7 odsto, jer je toliko Siniša Mali bez citiranja kopirao iz zakona i drugih izvora državne uprave. Pa na osnovu toga komisija zaključuje da je Siniša Mali kopirao 6,97 odsto teksta, iako su sami pronašli da je taj iznos 14 odsto.
 - Ovakva konstatacija je protivna evropskoj i svetskoj praksi u tretiranju plagijata. Sličan slučaj smo imali u Nemačkoj, u slučaju ministra Cu Guenberga, koji je u svojoj tezi kopirao i iz dokumenata i zakona koje je pisalo njegovo ministarstvo. Ta činjenica nije uzeta kao olakšavajuća okolnost. Naprotiv, to što ministar koristi položaj moći i resurse države u pisanju svoje doktorske teze je uzeto kao otežavajuća okolnost. Svakako da ministar ili bilo koji rukovodilac nema automatsko pravo autorstva na sve što napišu ili proizvedu njegovi podređeni.

- U [analizi](#) doktorske teze Siniše Malog, koju sam objavio na sajtu Peščanika, iznosim dokaze da je Siniša Mali od reči do reči preveo delove teze dr Stefanosa Hailemariama posvećenu restrukturiranju i privatizaciji u Eritreji. Stručna komisija je analizirala dokaze koje sam izneo i zaključila da je Siniša Mali iz te teze direktno preveo „u maksimalnom obimu od 3% do 4%“ svoje doktorske teze. Stručna komisija je utvrdila kako Siniša Mali u referencama uopšte nije naveo tu tezu o Eritreji kao izvor, ali je zaključila kako je Siniša Mali tu tezu o Eritreji „koristio kao polaznu osnovu“, te da je Mali u svojoj tezi čak preciznije citirao originalne radove od samog Hailemariama u njegovoj tezi.
 - Činjenica da Komisija tvrdi da je pronašla samo 3 odsto do maksimalno 4 odsto poklapanja teksta sa tezom o Eritreji je dokaz da ta Komisija nije shvatila svoj zadatak kao obavezu da ispita originalnost teze Siniše Malog, već da obezbedi njegovu odbranu. U mojoj originalnoj analizi namerno nisam objavio sve plagirane delove koje sam pronašao u tezi Siniše Malog. U Prilogu 1 na deset stranica iznosim do sada neobjavljene dokaze da je Siniša Mali direktno preveo iz doktorske teze dr Stefanosa Hailemariama mnogo više od maksimalnih 3 do 4 odsto koje Stručna komisija priznaje. Te plagirane delove teksta Stručna komisija nije samostalno pronašla, što takođe dovodi u pitanje ozbiljnost i temeljnost njenog rada.
 - U Prilogu 1 na strani 7 možete videti primer besmislenog bukvalnog prevođenja koje je lošije od automatizovanog prevoda pomoću servisa Google Translate. Ovaj primer dodatno dokazuje postojanje namere. Ova doktorska teza bila bi ocenjena nedovoljnom ocenom na testu iz engleskog jezika u gimnaziji ako bi se ocenjivala kao prevod rada dr Hailemariama.
 - U Prilogu 1 na strani 11 možete videti kako Siniša Mali navodi primer lanca vrednosti direktno prevodeći primer o uzgajivačima pamuka iz teze dr Hailemariama posvećene Eritreji. U slučaju Eritreje taj primer je smislen jer je Eritreja početkom dvadesetog veka bila jedan od najvećih proizvođača pamuka na svetu. Danas oko 30 odsto poljoprivrednih zasada čini pamuk i dominantna je biljna kultura u poljoprivredi. Dr Hailemariam u svom empirijskom delu teze govori o uzgajivačima pamuka u Eritreji. U Srbiji se pamuk uopšte ne gaji. Ovaj primer jasno ukazuje na postojanje namere u kopiranju, ali ukazuje i na neverovatnu lenjost tamo gde je bilo teško zameniti pamuk malinama.
 - Pored svega objavljenog na sajtu Peščanika, i pored ovih strana koje vam šaljem u prilogu ovog pisma, posedujem dokaze da je plagirano još dvadesetak strana koje je Siniša Mali direktno preveo iz teze dr Stefanosa Hailemariama, kao i više od trideset takvih strana koje je preveo iz drugih izvora. Ovom prilikom te dokaze neću iznositi, zbog nepoverenja koje imam prema Stručnoj i Etičkoj komisiji FON-a i Univerziteta u Beogradu.
 - Važno je napomenuti da je pored samog teksta Siniša Mali u velikoj količini kopirao čak i ilustracije iz teze dr Stefanosa Hailemariama. Te ilustracije zauzimaju identično mesto i raspored u paragrafima i rečenicama koje je Siniša Mali od reči do reči preveo – dokaz za to je u Prilogu 2.

- Poslednja ilustracija u Prilogu 2 na strani 20 kopirana je iz brošure Agencije za Privatizaciju i jasno pokazuje da je Siniša Mali zloupotrebljavao položaj, kao i resurse države u „pisanju“ svog doktorata. Ta ilustracija u brošuri ima jasno naznačenog autora, koga Siniša Mali nije uredno naveo.
- Siniša Mali je u svojoj tezi čak kopirao i stil slova: kada dr Stefanos Hailemariam zadeblja ili nakosi slova, Siniša Mali u svojoj tezi takođe zadeblja ili nakosi slova na identičnom mestu u rečenici koju je doslovce preveo – dokaz za to je u Prilogu 3.
- Umesto da Stručna komisija naloži Siniši Malom da se izvini autorima od kojih je kopirao, ona zaključuje da je Siniša Mali čak bolje citirao originalne izvore od dr Stefanosa Hailemariama, od koga je Siniša Mali od reči do reči preveo više desetina strana, preuzeo veliki broj ilustracija, pa čak i stil slova. Da je ta tvrdnja Stručne komisije potpuna besmislica, demonstrirao sam u Prilogu 4. Dr Stefanos Hailemariam citira rad „Cappelli-Konijnenberg [1995]“, dok Siniša Mali u istoj rečenici koju je direktno preveo taj rad citira kao „Dva autora, Cappelli i Konijnenberg, ...“ Ovo je rad jednog autora J. van Cappelli-Konijnenberga. Iz ovog primera se jasno vidi da Siniša Mali nije ni pogledao rad koji citira, i da u stvari bez razumevanja direktno prevodi dr Stefanosa Hailemariama. Ali iz ovog priloga se jasno vidi i da Stručna komisija FON-a nije ovo primetila, odnosno da nije stručna, niti je u stanju da objektivno ispita plagijate Siniše Malog.
- Stručna komisija posebno ističe, zadebljanim slovima, da „u delovima I, V, VI i Zaključak“ ne postoji „niti jedna primedba, nalaz ili dokaz putem kojih se osporava originalnost rada“.
 - Ta tvrdnja kao i mnoge tvrdnje te Stručne komisije su materijalno netačne, ali i nebitne. Kada je predavao tezu, Siniša Mali je potpisao izjavu da njegova teza u celini ne krši autorska prava i da nije koristio tuđu intelektualnu svojinu. Nije on, kada je predavao tezu, potpisao izjavu gde kaže kako nije kršio autorska prava u glavama I, V i VI, a da je u glavama II, III i IV masovno kopirao i od reči do reči prevodio tekst, precrtavao slike, pa čak i stil slova.
 - Da je tvrdnja i materijalno netačna pokazuje se u Prilogu 5, gde prikazujem dokaze da i u tim glavama teze Siniše Malog postoje plagirani delovi.
- Ova Stručna komisija, iako joj to uopšte nije u opisu posla za koji je uspostavljena brani Sinišu Malog i zaključuje kako je procedura prijave i odbrane teze sprovedena u skladu za zakonom. Koliko znam, Sinišu Malog niko nije optužio za neko kršenje procedure, a komisija ga čak i u tome brani.

O članovima stručne komisije

Stručna komisija FON-a u svom izveštaju veliki naglasak stavlja na naučne doprinose Siniše Malog i zaključuje kako je naučni doprinos te teze u stvari protivteža neoriginalnosti delova teze.

U ovoj žalbi neću ni pokušati da osporim navode Stručne komisije o naučnim doprinosima. Razlog je to što smatram da ova Komisija nije kompetentna da sudi o naučnim doprinosima u

oblasti korporativnih finansija – naučne oblasti dakle kojoj doktorska teza Siniše Malog pripada. Kao dokaz u prilog toj tvrdnji hteo bih da iznesem sledeće činjenice:

- Samo jedan od četiri člana komisije je tokom svoje karijere objavio radove u stručnim časopisima koji imaju impakt faktor – prof. dr Tomaž Čater sa Univerziteta u Ljubljani. Međutim, on nije profesor korporativnih finansija, već redovni profesor Manadžmenta i organizacionih nauka.
- Jedan od četiri člana te komisije čak ne govori engleski jezik, tako da ne samo da ne može da sudi o naučnom doprinosu, već je upitno kako uopšte može da analizira optužbe za plagijat koje sam izneo, pošto se u delu tih optužbi radi o direktnim prevodima sa engleskog jezika.
- Važno je napomenuti i da je jedan od članova Stručne komisije napustio Univerzitet u Beogradu – Ekonomski fakultet, kada je u policijskoj akciji uhvaćen u prodaji ispita studentima. Samim tim postavlja se pitanje kako je moguće da neko ko moralno nije dostojan (član 72 Zakona o visokom obrazovanju) da ocenjuje studente osnovnih studija Univerziteta u Beogradu, ima moralnu težinu da sudi o plagijatu doktorata odbranjenog na Univerzitetu u Beogradu.

O naučnom doprinosu teze Siniše Malog, a i o stručnosti Stručne komisije najbolje govori činjenica da ta Stručna komisija kao najznačajniji doprinos navodi pregled literature. U oblasti korporativnih finansija, pregledne radove pišu po pozivu isključivo vodeći svetski stručnjaci u toj oblasti. Pregled literature Siniše Malog nije čak ni njegov pregled, već pregled koji je napisao dr Stefanos Hailemariam, jer ga je Mali doslovce preveo, ponekad čineći materijalne greške kao u slučaju citiranja rada Cappelli-Konijnenberg [1995], što sam ranije naveo. U oblasti korporativnih finansija pregledni radovi imaju na desetine hiljada citata. Nijedan deo doktorske teze Siniše Malog nije objavljen ni u jednom časopisu koji poseduje impakt faktor čak i 6 godina posle odbrane, a pri tome teza ima tačno 0 citata. Na kraju, kako bi neko ko ni ne govori engleski mogao da sudi o naučnom doprinosu u dimenziji pregleda literature, kada se svi iole značajni doprinosi u oblasti korporativnih finansija objavljuju u časopisima na engleskom jeziku.

Ostale navode o navodnim naučnim doprinosima neću ni pokušati da osporavam jer smatram da ova Stručna komisija nije stručna, i sačuvaću dodatne argumente za neke buduće komisije i rado pokazati da doktorska teza Siniše Malog nema baš nikakv doprinos nauci.

Zaključak

Stručna komisija je formirana rešenjem dekana FON-a od 20. februara 2019. godine i dobila je zadatak da ispita originalnost doktorske teze Siniše Malog. Ne da brani Sinišu Malog. Ne da preispituje dokumentaciju. Prva rečenica izveštaja Stručne komisije FON-a glasi: „... imenovani smo u u sastav Stručne komisije za procenu originalnosti doktorske disertacije dr Siniše Malog...” Pored toga što ukazuje na to da bi ta komisija trebalo da preispita originalnost teze Siniše Malog, već sama ta prva rečenica izveštaja Stručne komisije sadrži materijalnu grešku i ukazuje na pristrasnost i prave ciljeve komisije. Siniša Mali još uvek nije promovisan u zvanje

doktora i nema pravo da se služi tim zvanjem, a ni ova komisija nema pravo da ga tako oslovljava. Ova komisija ga proglašava doktorom mimo Univerziteta i mimo vas Rektorko. To je prvi znak pristrasnosti ove komisije, u prvoj rečenici!

Stručna komisija FON-a nije ni pokušala da utvrdi originalnost doktorske teze Siniše Malog, već je za cilj imala da odbrani Sinišu Malog. Verujem da sama činjenica da sam u Prilogu 1 naveo još deset strana koje je Siniša Mali direktno preveo iz teze posvećene Eritreji, a koje ranije nisam prikazao, to jasno dokazuju. Te strane, kao i ilustracije u Prilogu 2. nemoguće je ne primetiti ako samo i bez čitanja prelistate doktorske teze Siniše Malog i dr Stefanosa Hailemariama. Siniša Mali je sistematski kopirao i direktno prevodio tekst, kopirao ilustracije, pa čak i stil slova od drugih autora, i to na više desetina celih strana. On je čak od reči do reči kopirao zaključke.

Kriterijum za plagijat i za narušavanje autorskog prava je u svim naukama isti – da li je moguće bez sumnje tvrditi da je neko namerno i svesno kopirao tekst drugih autora i predstavljao ga kao svoje autorsko delo. U slučaju Siniše Malog javnosti sam u mojoj prvoj analizi na uvid stavio više desetina kopiranih i od reči do reči prevedenih strana. U drugom delu analize predstavio sam još desetak strana i šest ilustracija, ali i delove teksta gde se jasno vidi da je čak i stil slova kopiran. U svakoj profesiji ovo je više nego dovoljno da se pokaže namera i svesno kopiranje. I svaka od ove dve nezavisne analize bi bila dovoljna za obaranje ove teze. Ceo izveštaj Stručne komisije napisan je kao da ima za cilj da pokaže da je Siniša Mali kopirao manje od 10 odsto teksta iako suštinski pokazuje da je on kopirao oko 18 odsto. Ako su na FON-u bitni procenti, a ne jasan i nedvosmislen dokaz namere, neka mi kažu koliko procenata žele i ja ću im ukazati na još plagiranih delova.

U jednom moram da se složim sa zaključcima te Stručne komisije, a to je da za ovakva masovna kopiranja nije kriv samo Siniša Mali, već i njegov mentor i članovi komisije koji su dozvolili da se ovakav prekršaj akademskih pravila učini. Štaviše, po otkrivanju te masovne akademske krađe, oni su pokušali da je zataškaju. Zbog toga smatram, kao i više od 350 profesora i istraživača potpisanih na <http://doktori.org>, da pored poništavanja doktorata Siniše Malog, Univerzitet u Beogradu treba da pokrene disciplinski postupak i kazni mentora, članove komisije za odbranu teze, članove Stručne i Etičke komisije, a zbog narušavanja etičkog kodeksa Univerziteta u Beogradu.

Mislim da je neophodno da se u ovoj žalbi dotaknemo, što bi Siniša Mali rekao i „pretnja“ dimenzija. U proteklih skoro pet godina otkad sam objavio svoju prvu analizu plagijata Siniše Malog, bio sam izložen pretnjama, a predsednik i dekan mog univerziteta u Nemačkoj dobili su pisma sa zahtevom da me otpuste. Takođe, poštovana Rektorko, i Vi ste svedok pokušaja moje diskreditacije. I Vi, kao i mnogi akademici, direktori instituta, dekani i profesori univerziteta, dobili ste pismo od mentora na prvoj doktorskoj tezi i člana komisije za odbranu ove druge doktorske teze Siniše Malog, prof. dr Dragana Đuričina, koji nizom izmišljotina pokušava da me diskredituje. To ide tako daleko da sam čak optužen da sam deo matematičke klike koja je ušla

u ekonomiju i uzrokovala veliku finansijsku krizu 2008. godine, što je očigledna besmislica i spada u teorije zavere.

Poštovana Rektorko, ovim putem ja ali i svi dole potpisani pozivamo Vas, kao i Univerzitet u Beogradu i njegove organe, da poništite odluku NNV FON-a o usvajanju Izveštaja Etičke komisije, a na osnovu izveštaja Stručne komisije, zbog očiglednih materijalnih grešaka koje su počinili. Takođe, pozivamo Vas i da pokrenete disciplinski postupak protiv svih umešanih u zataškavanje ovog više nego očiglednog plagijata ministra Siniše Malog. Takođe Vas pozivamo da jasnim obraćanjem javnosti stanete u odbranu članova akademske zajednice čije je autorsko delo Siniša Mali narušio (poput dr Hailemariama, prof. dr Begovića, Živkovića i Mijatovića iz čije knjige je kopirao čitave paragrafe „svojih“ zaključaka, kao i mnogih drugih), ali i onih poput mene, koji su zbog posvećene analize akademske krađe bili izloženi direktnim pretnjama.

Prof. dr Raša Karapandža

Redovni profesor i šef katedre za finansije na EBS Univerzitetu u Wiesbadenu

Redovni gostujući profesor na Njujorškom univerzitetu (NYU)